

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
10.11.2022

Sak:

Endringer i studieporteføljen, møtt-tall for høsten 2022 og fastsetting av opptaksrammer for studieåret 2023/2024

Innstilling til vedtak:

1. UiT Norges arktiske universitet lyser ut studietilbud for opptak til studieåret 2023/2024 i tråd med saksfremlegget m/vedlegg.
2. Universitetsstyret vedtar alle foreslåtte endringer i henhold til saksfremlegget med vedlegg.
3. Rektor får fullmakt til å endre på opptaksrammene, om nødvendig trekke studieprogram fra årets opptak når endelig statsbudsjett er vedtatt.
4. Rektor får det videre ansvaret med å følge opp at tallet for studenter med opptak holdes innenfor de vedtatte opptaksrammene.
5. Rektor får fullmakt til å revidere kvalitetssystemet for utdanning ved UiT med mål om å forenkle prosedyrene og styrke arbeidet med studieporteføljen.

Bakgrunn:

Utviklingen av UiTs samlede studieportefølje og dimensjoneringen av porteføljen er av sentral betydning for hvordan universitetet skal nå de strategiske målsetningene som styret har fastsatt. Etablering av nye studietilbud, nedlegginger og større endringer i studietilbudene, må sees i en helhetlig sammenheng og vurderes i forhold til universitets samlede studieportefølje. Universitetsstyret blir derfor i denne saken bedt om å ta stilling til hvilke studier UiT skal lyses ut for opptak studieåret 2023/2024, dimensjoneringen av tilbudene, samt hvorvidt de skal adgangsreguleres eller ikke (*vedlegg 1 og 2*). For å gi styret forutsetninger for å vurdere UiTs samlede studieportefølje presenteres også møtt-tall for høstens opptak (*vedlegg 3*).

Videre bes Universitetsstyret ta stilling til opprettelser av nye studieprogram, nedleggelser av studieprogram, samt vesentlige endringer på eksisterende program. Søknadene fra fakultetene er gjennomgått og vurdert av rektor (*vedlegg 4*). Fakultetene har også søkt om en rekke mindre justeringer av studieplaner, opptaksgrunnlag og navn. Disse er ikke videre omtalt i saken, men rektor har vurdert disse forslagene og vil følge de direkte opp med enhetene.

I forbindelse med innmelding av hvilke studieprogram enhetene ønske lyst ut for opptak har alle fakultet vurdert hvorvidt akkrediteringskravene i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3, og kapittel 2 i studietilsynsforskriften er oppfylt. Fakultetenes vurdering er at alle studier som er foreslått lyst ut tilfredsstiller akkrediteringskravene.

Videreutdanninger, eksternt finansierte studium og studier på mindre enn 60 studiepoeng omtales ikke i denne saken. UiT sin studiekatalog for neste studieår publiseres tidlig i januar hvert år, og hvert år har Samordna Opptak frist tidlig i desember for å melde inn hvilke studieprogram som skal lyses ut for det kommende studieåret.

Opptaksrammer, adgangsregulering og dimensjonering av studieprogram

Fakultetene har rapportert hvor mange studenter de ønsker og har kapasitet til å ta opp, samt hvilke studier de ønsker å adgangsregulere (*vedlegg 1*). Tallene brukes i statistikker og rapporteringer, bl.a. til Kunnskapsdepartementet (KD), og som grunnlag for å vurdere hvor mange tilbud som skal gis i opptaket. Opptakskapasiteten skal gi et bilde på hvor mange plasser det er budsjettet med på hvert studietilbud. På enkelte studietilbud f.eks. sykepleie, medisin og lærerutdanninger har KD satt kandidatmåltall for UiT. Dette er utdanninger der det er særlig viktig at UiT når målet for å møte behovet i samfunnet. KD regulerer derfor tallet på kandidater i disse utdanningene. Kandidatmåltallet er et minstekrav til tallet på uteksaminerte kandidater fra det enkelte studieprogram. Måltallene setter her klare begrensninger på institusjonens handlingsrom. De fleste studietilbudene ved UiT er derimot studier med såkalte frie studieplasser. Det betyr at plassene i stor grad disponeres av institusjonen og at styret selv kan bestemme dimensjoneringen og eventuelt gjøre omfordeling av plasser mellom studieprogram.

Fakultetene kan også søke universitetsstyret om at enkelte studieprogram blir adgangsregulerte dersom det anses som nødvendig utfra kapasitets- eller ressurs hensyn. Selv om vi i dette saksframlegget anslår opptaksrammer på et spesifikt nivå, gjør rektor oppmerksom på at studier ikke automatisk vil bli adgangsregulert. På studietilbud som ikke er adgangsregulerte vil det bli gitt tilbud til alle kvalifiserte søkere.

Nedtrapping av tildelte studieplasser i statsbudsjettet

I revidert nasjonalbudsjett i 2020 ble UiT tildelt 372 studieplasser. I all hovedsak ble plassene tildelt som 4-årige plasser i finansieringskategori D. Universitetsstyret fordelte studieplassene ut til fakultetene i sak S29/20. I saksframlegget presiserte Universitetsdirektøren at tildelingen fra KD skjer på bakgrunn av den ekstra ordinære situasjonen i arbeidsmarkedet med høy arbeidsledighet og behov for omstilling, og at studiekapasiteten i sektoren vil bringes tilbake til det normale når konjunktursituasjonen normaliseres. I forslag til statsbudsjett for 2023 foreslår Regjeringen stans av opptrapping av de 4-årige ekstra studieplassene etter tre år, og det varsles en videre nedtrapping fra og med 2024. Det at Regjeringen foreslår å stoppe opptrappingen av studieplassene allerede etter tre år kom uforutsett på UiT. Dette var dermed ikke tatt høyde for i det i den foreløpige budsjettsaken som ble lagt fram for styret i september.

Hvis forslag til statsbudsjett blir vedtatt vil dette ha betydelige økonomiske konsekvenser for UiT. For 2023 betyr den manglende opptrappingen ca. 16 millioner lavere tildeling enn hva som var forventet. De totale økonomiske konsekvensene for manglende opptrapping og utfasing av studieplassene, vil i perioden 2023-2029 totalt beløpe seg til ca. 140 millioner mindre basistildelingen til UiT. Dersom ikke aktivitetsnivået opprettholdes vil utfasingen av studieplasser også ha konsekvenser for den resultatbaserte tildeling til UiT.

Da fakultetene spilte inn forslag til hvilke studier som skal lyses ut, dimensjoneringen av disse, og hvilke studieprogram de har søkt opprettet for 2023, var det under en forutsetning at studieplassene tildelt i Revidert nasjonalbudsjett 2020 ble videreført. Siden disse studieplassene etter all sannsynlighet vil bli trukket tilbake, vil dette kunne få konsekvenser for fakultetenes kapasitet til å tilby det omfang av studier som er forespeilet Universitetsstyret i denne saken. Fakultetene jobber nå med å vurdere konsekvensene og Rektor ber derfor styret om fullmakt til å

endre på opptaksrammene, om nødvendig trekke studieprogram fra årets opptak når endelig statsbudsjett er vedtatt.

Videre ønsker Rektor å orientere Universitetsstyret at det er også fremmet forslag i årets statsbudsjett at man skal innføre studieavgift for alle studenter fra land utenfor EU/EØS, og at dette skal gjelde fra høsten 2023. Det forventes endelig vedtak i desember 2022. UiT har allerede startet det internasjonale gradopptaket til høsten 2023. På UiT sine nettsider er det gitt informasjon til utenlandske søkere at de kan måtte regne med at det blir innført studieavgift fra høsten 2023.

Møtt-tall for høsten 2022 (vedlegg 3)

Som nevnt innledningsvis ønsker Rektor i denne saken også å orientere styret om resultatene av årets opptak.

Etter to år med høye søknads- og oppmøtetall i 2020 og 2021, har det vært til dels betydelig nedgang i antall nye studenter i 2022. Totalt er like under 8 000 søkere registrert som møtt i årets opptak. Det er en liten nedgang på 2,5 prosent fra 2021, men det er store forskjeller mellom ulike opptak. Om lag 60 % av de nye studentene er tatt opp på grunnutdanninger utlyst i Samordna opptak. Den nest største gruppen er enkeltemnestudenter som utgjør 17 %, etterfulgt av det nordiske masteropptaket på 13 %. Internasjonale gradsstudenter utgjør 3 % av årets møtt-tall. Tallene inkluderer kun studiepoenggivende studietilbud, og utvekslingsstudenter er ikke inkludert.

I Samordna opptak ser vi en nedgang på nesten 8 % fra 5 214 i 2021 til 4 808 i 2022. Sammenlignet med 2019 er det en moderat økning i årets opptak, men økningen er i stor grad knyttet til noen få nettbaserte studietilbud innenfor økonomisk-administrative fag. Også sammenlignet med 2019 har en betydelig andel av UiT sine studietilbud en nedgang i antall møtte studenter, og én tredjedel av studietilbudene i Samordna opptak har færre enn 15 møtt. På grunnskolelærer- og sykepleierutdanningene står henholdsvis halvparten og en tredjedel av de innmeldte plassene tomme etter årets opptak. Foreløpige tall viser om lag 4,4 % nedgang i møtt på sektornivå. Endelig sluttstatistikk fra Samordna Opptak publiseres [her](#) 3. november.

Totalt 90 studietilbud (søknadsalternativer) fordelt på 75 studieprogrammer var utlyst i årets nordiske masteropptak ved UiT. Kun 16 av 90 studietilbud hadde venteliste etter årets opptak, og om lag to tredjedeler av programmene har mindre enn 15 møtt. Når det allikevel er en liten økning i antall møtt, totalt 1 015 mot 958 i fjor, skyldes det primært at årets opptak inkluderer flere store helsefaglige utdanninger som bare har opptak hvert tredje år.

Totalt 32 studieprogrammer, inkludert 3 årsstudier og 2 bachelorprogrammer var utlyst i årets internasjonale gradopptak. Totalt 6 215 søkere ble behandlet, det er en økning på 45 % fra 4 494 i fjor. Kun 1 av 10 søkere ble vurdert som kvalifisert, det ble gitt 791 tilbud, og til sammen 238 søkere er registrert som møtt til studiestart. 9 av 10 søkere, og 7 av 10 møtt, kommer fra land utenfor EU/EØS. Dersom Regjeringen innfører skolepenger for disse søkerne, er det naturlig å anta at langt færre søkere utenfor EU/EØS vil bli tatt opp ved UiT i 2023.

Revisjon av kvalitetssystemet for utdanning ved UiT

Rektor har mottatt en rekke søknader fra fakultetene om mindre endringer av navn, opptaksgrunnlag, justeringer av studieretninger m.m. Dette er naturlig siden fakultetene arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sine studietilbud. Slik Kvalitetssystemet nå er lagt opp må disse endringene fremmes for universitetsstyret for endelig vedtak, enten som fullmaktssak fra rektor,

eller som ordinær styresak. Det blir dermed, etter rektors vurdering et for stort omfang av saker som må legges frem for styret. Rektor ber derfor om fullmakt til å revidere kvalitetssystemet med henblikk på å forenkle og effektivisere saksbehandlingen knyttet til vesentlige endringer av allerede eksisterende tilbud. Rektor ønsker også å vurdere på hvilke tidspunkt og hvordan styret skal involveres i arbeidet med opprettelsen av nye tilbud. Eventuelle endringer i kvalitetssystemet knyttet opprettelser av nye tilbud vil legges frem for styret.

Oversikt over foreslåtte endringer i studieporteføljen

Alle endringer av studieporteføljen som krever styrets tilslutning er vurdert av rektor og nærmere beskrevet i vedlegg 4. Nedenfor gis en oversikt over hvilke endringer rektor foreslår.

Nye studietilbud

- Opprette studieprogrammet Informatikk, Datafag - bachelor i Mo i Rana
- Opprette studieprogrammet Computer science – master i Bodø
- Opprette studieprogrammet Fornybar energi, sivilingeniør – master i Tromsø
- Opprette studieretning i barnehagefag innenfor masterprogrammet i pedagogikk

Nedleggelse av studietilbud

- Nedleggelse av studieprogrammet International fisheries management - master
- Nedleggelse av bachelor og master i teologi
- Nedleggelse av studieretningen i tysk i lektorutdanningen

Studietilbud som ikke tar opp studenter i 2023

- Master i samfunnsøkonomi
- Alle årstudier og bachelorprogram ved Institutt for reiseliv og nordlige studier
- Årstudiet i drama og teater

Andre vesentlige endringer som krever styrets tilslutning

- Endre navn på studieprogrammet Energi, klima og miljø, sivilingeniør – master til Klima og miljøovervåking, sivilingeniør – master.
- Endre navn på studieprogrammet Geology - master til Geosciences – *master* og få godkjent ny studieplan

Oppfølging

Rektor vil følge opp alle ovennevnte endringer, og ha løpende dialog med fakultetene vedrørende studieprogramporteføljen for studieåret 2023/2024.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Kathrine Tveiterås

Saksbehandler: May-Liss Hestnes, Øyvind Hjuring Mikalsen, Eirik Gjessing Lind, Verena Woltering og Anders Aarbø

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1. Tabell for innmelding av studieprogram docx
- 2 Vedlegg 2 programmer som skal legges ned eller fryses
- 3 Vedlegg 3. Sluttrapport for studentopptaket høsten 2022
- 4 Vedlegg 4. Oversikt over vesentlige endringer i studieprogramporteføljen med rektors vurderinger